

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

SLZY BOHŮ

(Týdeník televize – upraveno)

Lidé byli zprvu přesvědčeni, že perly jsou dílem nebo slzami bohů. Nedokázali si vysvětlit, jak uvnitř nepříliš vábné lastury může vzniknout něco tak dokonalého a ušlechtilého. Nerozuměli ani tomu, proč se perly vyskytují tak zřídka. Podle současných odhadů vznikne perla přirozenou cestou jen v jedné z deseti tisíc lastur. V minulosti nebyl snadný ani lov perlorodek. Nikdo už nespočítá, kolik odvážlivců zahynulo při potápění za nejistou kořistí. Desítky dalších ochrnuly nebo zešlely následkem nedostatku kyslíku.

Někdy v 16. století si badatelé všimli, že perla je tvořena ze stejného materiálu jako vnitřek lastury, tedy z perleti (uhličitan vápenatý). O dalších 200 let později se ukázalo, že v samotném středu perel se ukrývá cizí těleso. Švédský přírodovědec Carl Linné si uvědomil, že tvorba perly je obrannou reakcí, při níž se lastura snaží cizorodý objekt ve svém těle zapouzdřit, aby jí nedráždil. To ho přivedlo na myšlenku pokusů s „výrobou“ perel. Do sladkovodních lastur obvykle vkládal zrnko písku a sledoval, jak se postupně obaluje perletí. Odtud už byl jen krok k současným perlovým farmám, kde se šperky produkují ve velkém.

Velké pozdvižení způsobil prostý rybář z filipínského ostrova Palawan, když ukázal světu, co 10 let ukrýval doma. Perlu, kterou

„Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346. Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

kdysi našel v moři, není vůbec kulatá. Jde spíše o gigantický, 34 kg vážící „odlitek“ vnitřního prostoru zévy obrovské, ve které musel růst nepředstavitelně dlouho. O ceně perly z Palawanu lze jen spekulovat. V Británii vydražili perlu, která vážila necelých 9 gramů, za téměř 23 milionů.

Cennější mořské perly se nejčastěji pěstují v teplých vodách tropického pásma. Do perlorodky se vloží kulaté jádro vyrobené z lastury sladkovodní perlorodky. V jedné lastuře mohou růst maximálně 3 perly najednou. Rychlost vzniku perly závisí nejen na teplotě, ale také na množství živin. Obecně perla roste dva roky až šest let. Dnes je většina perel ve šperkařství z umělého chovu, v Japonsku a Austrálii je rodí perlůvorka mořská.